МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

МАТЕРІАЛИ

Всеукраїнської науково-практичної конференції
магістрантів і молодих дослідників

«НАУКОВІ ПОШУКИ МОЛОДІ У XXI СТОЛІТТІ»

Інноваційні технології в агрономії, землеустрої, лісовому та садово-парковому господарстві

28 жовтня 2026 року

Біла Церква
2026

УДК 378:63:001(063)

Редакційна колегія:

Шуст О.А., д-р екон. наук, професор.
Варченко О.М., д-р екон. наук, професор.
Димань Т.М., д-р с.-г. наук, професор.
Карпук Л.М., д-р с.-г. наук, професор.
Панченко Т.В., канд. с.-г. наук, доцент.
Василенко О.І., доктор філософії, доцент.
Куманська Ю.О., канд. с.-г. наук, доцент.
Ткаченко О.В., канд. пед. наук, доцент.
Мостипан О.В., доктор філософії.

Відповідальна за випуск – **Мостипан О.В.,** начальник редакційно-видавничого відділу.

«Інноваційні технології в агрономії, землеустрої, лісовому та садово-парковому господарстві»: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції магістрантів і молодих дослідників, 28 жовтня 2026 року. – Біла Церква: БНАУ. – 133 с.

Збірник підготовлено за авторською редакцією доповідей учасників конференції без літературного редагування. Відповідальність за зміст поданих матеріалів та точність наведених даних несуть автори.

Ел. адреса: https://science.btsau.edu.ua/taxonomy/term/34

БНАУ©2025

УДК 633.16:631.559

БОНДАРУК О.В., ПОЛІЩУК Р.В., магістрант
Науковий керівник – **КАРПУК Л.М.,** д-р с.-г. наук
Білоцерківський національний аграрний університет
e-mail: lesya_karpuk@ukr.net

УРОЖАЙНІСТЬ ЯЧМЕНЮ ЯРОГО ЗАЛЕЖНО ВІД НОРМИ ВИСІВУ ТА ПОЗАКОРЕНЕВОГО ПІДЖИВЛЕННЯ

Наведено результати польових досліджень щодо впливу норми висіву та позакореневого підживлення на урожайність і якість зерна ячменю ярого сорту Мономах. Встановлено оптимальну густоту посіву та ефективні варіанти комплексного підживлення рослин.

Ключові слова: ячмінь ярий, норма висіву, позакореневе підживлення, урожайність, якість зерна.

Ячмінь ярий є однією з провідних зернофуражних культур Лісостепу України, продуктивність якої визначається насамперед густотою посіву та забезпеченістю рослин елементами живлення у критичні фази росту й розвитку [1]. Метою досліджень було встановити вплив норми висіву та системи позакореневого підживлення на формування урожайності та якості зерна ячменю ярого сорту Мономах.

Дослідження проведено протягом 2025–2026 рр. у двох польових дослідах, закладених за двофакторною схемою з нормою висіву 4,0; 4,5; 5,0 та 5,5 млн схожих насінин на гектар (фактор А). У першому досліді фактором В слугували варіанти позакореневого підживлення препаратами Кристалон особливий, Реаком та Агро ЕМ, зокрема їх комплексне поєднання. У другому досліді вивчали ефект одно- та дворазового підживлення комплексним добривом Мастер у фази трубкування та колосіння.

Встановлено спільну закономірність: урожайність ячменю ярого зростала зі збільшенням норми висіву до 5,0 млн схожих насінин на гектар (2,31–2,66 т/га залежно від умов досліду), тоді як подальше загущення до 5,5 млн/га додаткового приросту не забезпечувало через зниження маси 1000 зерен, кількості продуктивних колосків та інших елементів індивідуальної продуктивності рослин [2].

У першому досліді найвищу середню урожайність за варіантами підживлення – 2,26 т/га проти 2,11 т/га на контролі – забезпечило комплексне застосування Кристалону особливого з Агро ЕМ; найпродуктивнішою комбінацією виявилося поєднання цього підживлення з нормою висіву 5,0 млн/га – 2,39 т/га. Підживлення також підвищувало вміст білка в зерні (12,11–12,24 % за роками досліджень) та його вихід з одиниці площі.

У другому досліді дворазове підживлення препаратом Мастер у фази трубкування та колосіння забезпечило найвищу і найстабільнішу урожайність – 2,67 т/га проти 2,48 т/га на контролі, ефективніше за одноразове внесення препарату в будь-яку окрему фазу. Отримані в цьому досліді результати сформульовано як робочу наукову гіпотезу, що потребує подальшої польової перевірки на фактичній базі практики з обов'язковою фіксацією агрохімічних властивостей грунту, запасів вологи та подекадних метеорологічних умов.

Узагальнення результатів обох дослідів дозволяє рекомендувати норму висіву на рівні 5,0 млн схожих насінин на гектар як технологічно й економічно обґрунтовану межу загущення посівів ячменю ярого сорту Мономах, а комплексне або дворазове позакореневе підживлення рослин – як ефективний прийом підвищення урожайності та якості зерна культури.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Кириченко В. В., Костромітін В. М., Попов С. І. та ін. Технологія вирощування ячменю ярого в умовах східної частини Лісостепу України. Харків, 2011. 168 с.

2. Дубовик О. О. Особливості формування продуктивного стеблостою сучасних сортів ячменю ярого залежно від норм висіву насіння. Селекція і насінництво. 2012. Вип. 101. С. 272–278.